

HALMA
THE EUROPEAN
NETWORK OF LITERARY
CENTRES

Tristan Hughes

Revenant

Translation: Eleftheria Binikou

Την άνοιξη οι γέροι επιστρέφουν. Καταφθάνουν μόλις αρχίζει να φυτρώνει το γρασίδι και οι ασφόδελοι να ξεπετιούνται από τις κόγχες των δρόμων. Όταν ο ήλιος γίνεται πιο ζεστός, και πάλι εμφανίζονται από το πουθενά, σέρνοντας τα πόδια τους με δυσκολία στις παρυφές της πόλης σαν να μην είχαν φύγει καθόλου, σαν ψυχρόαιμα αντικείμενα που είχαν ξεχειμωνιάσει κρυμμένα σε γωνιές και κόγχες και υγρές, μυστικές σπηλιές. Το φως φαίνεται να τους τυφλώνει στην αρχή. Έχουν τα κεφάλια τους κατεβασμένα και τα μάτια τους στυλωμένα στο έδαφος, παρακολουθώντας τα πρώτα αδύναμα και αβέβαια βήματά τους, ίσως λίγο φοβισμένοι μη και τους προδώσουν τα πόδια τους ή μήπως κι έχουν ξεχάσει πώς να τα χρησιμοποιούν. Αλλά δοκιμάζουν το βήμα τους, βαδίζοντας σιγά σιγά χωρίς να κοιτάζουν δίπλα τα τείλοποιεία και τα μαγαζιά και τους γκριζούς τοίχους του κάστρου, μέχρι επιτέλους να αποκτήσουν περισσότερη αυτοπεποίθηση στις ασταθείς δρασκειλιές τους. Γυρίζουν τα ρυτιδιασμένα τους πρόσωπα προς τον ήλιο, καταβροχθίζοντας τις αχτίδες του σαν ιγκουάνα και τρεμοπαίζουν τα βλέφαρα κοιτώντας τη θάλασσα, πάντα τη θάλασσα.

Για δεσ τους –αυτούς τους από καταβολής κόσμου να ατενίζουν τη θάλασσα, αυτούς τους μαραμένους κρίνους που αφθονούν στις παραλίες των παραθαλάσσιων πόλεων. Πρέπει να επέστρεψαν ενώ κοιμόμουν. Γιατί το πρωί που ξύπνησα μια προειδοποιητική οσμή είχε ήδη τρυπώσει στο δωμάτιό μου: ένα ανεπαίσθητο μείγμα από λεβάντα και πολυκαιρισμένα κάτουρα, ο ξεθυμασμένος μύσχος μουχλιασμένων επίπλων, ένα συνονθύλευμα από ετοιμοθάνατα κύτταρα. Είναι η μυρωδιά τους. Είναι μια ραφινάτη μπόχα από ψοφίμι που κάνει τους γλάρους να ξεθαρρεύουν αυτή την εποχή του χρόνου και να σκληρίζουν χωρίς τελειωμό πάνω από τις στέγες. Προσπάθησα να πνίξω τον ήχο μες τις κουβέρτες μου, αλλά μάταια. Προτού το καλοκαταλάβω ήμουν ξύπνιος και ο αέρας γύρω μου ήταν φοβερά έντονος από τις διαπεραστικές στριγγλιές τους σαν παρωδία πρωινής χορωδίας. Πόσο μισώ αυτά τα πουλιά, τα μισώ, με τα κακόβουλα, κίτρινα μάτια τους και τις πιτουλιές αίματος πάνω στο ράμφος τους! Μερικές φορές νομίζω ότι με κνηγά το σκούξιμό τους σε όλη

μου τη ζωή, ότι πλανιούνται γύρω μου σαν θαλάσσια όρνια, παρακολουθώντας κάθε μου βήμα, περιμένοντας πότε θα μ' εγκαταλείψουν οι δυνάμεις μου, ν' αρχίσω να τρεκλίζω για να μού κάνουν επίθεση. Φαντάσου να τελειώσεις τη ζωή σου στις γλοιώδεις, ψαρένιες γλώσσες τους! Δεν υπάρχει τίποτα χειρότερο. Όταν έρθει η ώρα, θα παραδοθώ στα σίγουρα στην πυρά του κρεματόριου και μετά θα με σκορπίσουν. Το πολύ πολύ να γίνω στάχτη στο στόμα τους.

Η άνοιξη έπρεπε να φέρει χελιδόνια και αρνιά και τη γαλαζοπράσινη λάμψη στα φύλλα, αλλά όταν άνοιξα τις κουρτίνες μου, δεν είδα τίποτε απ' αυτά. Είδα μόνον αυτούς: σκορπισμένους έναν έναν και ανά δύο στον παραλιακό δρόμο, να λικνίζονται απαλά από το αεράκι που ίσα ίσα έμπαινε από το ανοιχτό μου παράθυρο. Ήταν τόσο γλυκό που ούτε καν μπορούσε να αναστατώσει τα στενά προς τα οποία κοιτάζαν. Τα νερά τους παρέμεναν ήσυχα, χωρίς κυματισμό, ασάλευτα όπως η λίγδα, μια ταγγή σούπα από θάλασσα με υγρές ακτές γεμάτες ξεβρασμένα φύκια που λικνίζονται γύρω τους σαν τσαμπιά από νεκρά αβγά. Πέρα από τα στενά, στην απέναντι ξηρά, τα βουνά ξεπετάγονταν σαν πρησμένες κοιλιές πνιγμένων γιγάντων – που δεν θα συνέρχονταν ποτέ.

Αφού κοιτάξα για μερικά λεπτά, ένιωσα τα μάτια μου σαν να είχαν πέσει σε μια μίξερη δεξαμενή με στάσιμα νερά. Έβλεπα τα πάντα σε αργή κίνηση, σαν να κυλούσε παχύρρευστο υγρό και άρχισα ν' αναρωτιέμαι μήπως η όρασή μου γινόταν φιλική, συμπονετική κατά κάποιον τρόπο απέναντί τους, μήπως δηλαδή μού ήταν αδύνατον

να μη βλέπω τον κόσμο όπως τον έβλεπαν οι γέροι. Ο πάππος μου έλεγε ότι τα μάτια του γίνονταν πιο νωθρά καθώς γερνούσε, ότι ακολουθούσαν το ρυθμό του σώματός του και σαν καλός χορευτής, τα προσαρμοζε στα δύσκαμπτα από τα αρθρικά μέλη του. Μου έλεγε ότι ήταν ένας τρόπος της φύσης να αποζημιώνει τα πλάσματα στα οποία έδινε τόσο δύσκολη και περιορισμένη διάρκεια ζωής, επειδή παράτεινε το χρόνο προς το τέλος, πρόσφερε τουλάχιστον μία οπτική ψευδαισθησιμότητα διάρκειας. Ήταν ευγενικός άνθρωπος ο πάππος μου –τουλάχιστον απέναντι στους ανθρώπους– και μου λείπει ο τρόπος που φτειασίδωνε την αλήθεια παρουσιάζοντάς μου το ποτήρι μισογεμάτο ακόμη κι όταν ήξερα ότι ήταν μισοάδειο, ακόμα κι όταν οι μειωμένες αισθήσεις του παρέτειναν τους εφιάλτες του και συνέχιζαν το μαρτύριο απ’ το οποίο υπέφερε.

Μια φορά, όταν ήμουν παιδί, εγώ και οι φίλοι μου βρήκαμε ένα ποδήλατο χωμένο στη λάσπη μετά την παλίρροια. Ήταν σχεδόν καινούργιο, λειτουργούσε περίφημα, και κατά τύχη είχε σταθεί εντελώς όρθιο μέσα στη λάσπη, λες και ο αναβάτης του εκείνη τη στιγμή που σφήνωναν οι ρόδες έφυγε με το κεφάλι πάνω από το τιμόνι πέφτοντας στον αλμυρό λασιότοπο. Ήταν μεγάλο εύρημα για μας, και στον ενθουσιασμό μας αρχίσαμε να το καβαλάμε επιτόπου μέσα στη λάσπη, κάναμε για λίγο πετάλι πότε ο ένας και πότε ο άλλος μέχρι που οι ρόδες σφηνώθηκαν ξανά και κοκάλωσε. Συνεχίσαμε να προχωράμε σιγά σιγά προς το σημείο όπου η ακτή γινόταν στέρεη και πετρώδης. Αλλά τελικά απομακρυνθήκαμε πάρα πολύ. Είχαμε γίνει μούσκεμα και μες στη βρόμα και ήμαστε τόσο εξαντλημένοι που τα τελευταία μέτρα μάς φάνηκαν ατελείωτα. Δεν είχαμε καν τη δύναμη να πάρουμε το ποδήλατο μαζί μας κι έτσι το κρύψαμε κάτω από μερικά φύκια και συμφωνήσαμε να περάσουμε να το πάρουμε αργότερα. Το επόμενο πρωί είχε εξαφανιστεί έτσι μυστηριωδώς όπως είχε εμφανιστεί. Εκείνο όμως που θυμάμαι περισσότερο από την επιστροφή μου στο σπίτι εκείνη την ημέρα, ήταν πόσο έτρεμε το κορμί μου από την κούραση, πόσο κατάκοπα και εξουθενωμένα ήταν τα πόδια μου, λες και η λάσπη τα είχε τυλίξει και εμπόδιζε κάθε μου βήμα. Και τώρα συνειδητοποιούσα ότι ένιωθα να έχει κάτσει πάνω στα μάτια μου σαν μολύβι αυτή η ίδια κούραση, να εξαπλώνεται στην όρασή μου και στα

μέλη μου, κάνοντάς με ανήμπορο να φύγω από το παράθυρο και να μην κοιτάζω έξω. Κι όπως παρατηρούσα τις φιγούρες των γέρων, έμοιαζαν να σκληραίνουν μπροστά στα μάτια μου και να γίνονται/μετατρέπονται σε κάγκελα κλουβιού.

Και τότε είδα κάτι να κινείται. Κάτι φευγαλέο στην αρχή, έναν αθόρυβο στρόβιλο σε χρώμα αγριοκερασιού που έπεσε ξαφνικά πίσω από την καντίνα με τα παγωτά στην είσοδο της προκουμαίας και κύλησε στην άκρη της δημοτικής πρασιάς. Υπήρχαν αρκετά σταθμευμένα αυτοκίνητα στο γρασιδί και τινάχτηκε ανάμεσά τους· πότε φαινόταν και πότε χανόταν, πότε σταματούσε και πότε ξανάρχιζε, πότε μαζευόταν και πότε πηδούσε, μέχρι που τελικά έτρεξε με φρενήρη ταχύτητα πάνω στις πρασιές και τότε φάνηκε ότι η ζωηρή κηλίδα στον ορίζοντα ήταν τα πόδια ενός νεαρού κοριτσιού. Έτρεχε να ξεφύγει από κάποιον αόρατο διώκτη ή διώκτες, που αμέσως είδα ότι ήταν δύο χαζά αγοράκια, τα οποία τριγύριζαν ακόμη γύρω από την καντίνα με τα παγωτά. Εκείνη ήταν πολλά μέτρα μακριά τους και δεν την ένοιαζε πια να κρυφτεί. Έτσι ευχαριστημένη όπως ήταν από τη φόρα που είχε, κατευθύνθηκε με συνεχείς ελιγμούς προς τον παραλιακό δρόμο· τα μαλλιά τινάζονταν στο κεφάλι της και η κοντομάνικη μπλούζα της και η φούστα της πλατάγιζαν γύρω από το κοκαλιάρικο κορμί της. Στη στιγμή, έφτασε στην παραλία και άρχισε να προχωρά κάνοντας ζιγκ ζαγκ ανάμεσα από τις σκιές των σκυμμένων παρατηρητών. Η ζωντάνια της φάνηκε να τους ξυπνάει. Γύρισαν τα κεφάλια τους και την κοίταξαν. Χαμογέλασαν. Μερικοί σήκωσαν τα κυρτωμένα δάχτυλά τους στο πέρασμά της, σαν να τα άπλωναν, με καθυστέρηση χρόνων, για να πιάσουν τα παιδιά που είχαν φύγει μακριά όταν ήταν στα μεσοκοπήματά τους.

Αλλά δεν την έπιασαν. Πήδηξε από το αναχωματικό τείχος στη στενή λωρίδα άμμου που η παλίρροια είχε σχηματίσει για χάρη της, και γεμάτη χαρά έκανε μια τούμπα. Για κλάσμα του δευτερολέπτου το μικροσκοπικό λευκό τρίγωνο του εσωρούχου της φάνηκε να μένει μετέωρο στον αέρα σαν φτερό θαλασσινού πουλιού πάνω από το νερό. Κράτησε μόνο ένα κλάσμα του δευτερολέπτου, αλλά ήταν αρκετό για να την επαναφέρει. Με δέος είδα το πρόσωπό της να γίνεται όμοιο, και μετά πάλι το ίδιο.

Ακολούθησαν όλα τα υπόλοιπα: τα μαλλιά της, τα πόδια της, τα χέρια της, μέχρι να είναι όπως πριν –να τρέχει πάλι άκρη άκρη στο νερό καθώς οι πεινασμένοι γλάροι άρχιζαν να μαζεύονται σε κύκλους στον ουρανό και το θαλασσινό αεράκι δυνάμωσε και έγλειφε την επιφάνεια της θάλασσας. Τρέχοντας πάλι στη φουσκοθαλασσιά που τώρα ξεθύμαινε πάνω στην ακρογιαλιά, την άρπαξε από τους αστραγάλους. Προσπάθησα να κουνηθώ, αλλά δεν μπορούσα. Προσπάθησα να φωνάξω, αλλά δεν μπορούσα. Κι εκείνοι στέκονταν εκεί, κοιτώντας τι συνέβαινε, ακριβώς όπως και πριν. Προσπαθούσα απεγνωσμένα να κάνω κάτι, αλλά ήταν σαν να με είχαν θάψει ζωντανό, σαν να ήμουν κάτω από έναν ωκεανό με χίλια φύκια σφιγμένα γύρω από τα σκέλια μου, και μόνο τότε κατάλαβα ότι δεν έβλεπα τον κόσμο όπως οι γέροι αλλά όπως εκείνη, κάτω από το νερό, που ατένιζε τις θαμπές φιγούρες αυτών που κοιτούσαν αλλά δεν έβλεπαν και δεν ήρθαν.

This sample translation was done during the HALMA grant of the author Tristan Hughes at the International Writers´and Translators´Center of Rhodes in the month of Februar 2010.

The original “Revenant” was translated by Eleftheria Binikou.

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010

www.halma-network.eu

mail@halma-network.eu